

СТАНОВИЩЕ

от
доц. Захари Радев Дичев
доктор по икономика и управление (шифър 05.02.18)
по заповед № РД 269 от 9.10.2017 г.
на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас

Относно: Избор на доцент по научна специалност „Икономика и управление“ шифър 05.02.18 (Отчетност, оценка и управление на инвестициите).

Кандидат: гл. ас. Велика Бинева Бинева, д-р по икономика и управление (шифър 05.02.18)

I. Творческа биография на кандидатката

През 2002 г. Велика Бинева завършва висше образование с отличен успех в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – образователно-квалификационна степен магистър по Стопанско управление.

В Центъра за следдипломна квалификация към Икономически университет, гр. Варна през 2004 г., Бинева получава професионална квалификация Учител по икономически дисциплини.

От 2004 – 2007 г. е докторант към катедра „Икономика и управление“ при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас. След успешна защита на докторския труд ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Икономика и управление“ – шифър 05.02.18 (31.03.2009 г.).

От 2009 г. до настоящия момент гл. ас. д-р Велика Бинева води лекции и упражнения по дисциплините: Управление на инвестициите, Въведение в счетоводството, Финансово счетоводство и Управленско счетоводство.

Като специалист в областта на управлението гл. ас. д-р Бинева е рецензент на редица статии както и ръководител на дипломанти. Участва в подготовката на доклади за самооценки по докторски програми.

През периода 2012 – 2014 г. е член на редакционната колегия на Академично списание „Управление и образование“. Взима дейно участие при подготовката и провеждането на студентски научни конференции.

II. Научно-изследователска дейност

Гл. ас. д-р Велика Бинева участва в конкурса за доцент с 32 разработки (тук не са включени публикациите ѝ, свързани с докторската дисертация). От тях 4 монографии (3 в съавторство), 2 учебни помагала и 26 студии, статии и доклади (6 в съавторство).

Публикациите по моя преценка могат да бъдат групирани условно в следните четири групи:

Първо: Публикации, свързани с изграждането на теория, съгласно която спецификата на *народопсихологията* определя формирането на икономическо съзнание като база за изграждане на определено инвестиционно поведение. (Тук се отнасят публикациите 1, 3, 4, 9, 12, 13, 16, 20 и 25)

Развитието на икономиката зависи до голяма степен от адекватното поведение на индивидите. В тази връзка в монографиите 1, 3 и 4 се изгражда тезата, че качествено функциониране на икономиката изисква съответно формиране и развитие на икономическо съзнание. Водещото от икономическа гледна точка е наличието на възможност за съществуването и благоденствие на бъдещите поколения. Напълно основателно е твърдението, че при разработването на икономически модели за развитие трябва да се съобразяваме не само с икономическите закономерности и обществено-икономическите явления, но и с националните особености и народопсихология. Подобаващо място е отделено на ролята и значението на икономическото съзнание в условията на икономическа несигурност.

Чрез студиите – поредни номера 9 и 16, е направен сполучлив опит по избора на инвестиционния контрагент в съответствие с инвестиционното му поведение.

С публикация, пореден № 20 е направен системен анализ на ефекта от икономическия начин на мислене и инвестиционното поведение на хората. Тук правилно са отчетени субективните елементи, неопределеността, както и недостатъчно разработените аспекти.

В икономическата литература до сега в недостатъчна степен са разработени взаимоотношенията между инвеститори и финансови организации, респективно индивидуално обслужване. В тази насока заслужават внимание публикации 12 и 13, като се предлага изграждането на индивидуален портфейл на всеки.

Чрез публикация 25 се разглеждат основните фактори, които позволяват появите на феномена „инвестиционни балони“, както и начините за тяхното измерване.

Второ: Публикации, свързани с изграждането на *методика* за управление на инвестиционното поведение (тук се отнасят публикации 2, 10, 11 и 22).

В монографията „Стимулиране на креативното мислене у студентите“ (публикация 2) са отразени резултатите от анкетно изследване на творческото и креативното мислене на студентите. Анализират се проблемите на икономическото, респективно инвестиционно познание. Направен е сполучлив опит за оценка на мястото и управлението на креативното мислене в изучаването на икономическите дисциплини, като е предложен конкретен модел.

В публикации 10 и 11 са отразени резултатите от социологическо проучване за нагласите на студентите за креативно мислене в обучението. На основата на конкретни данни са установени съществуващите нагласи и отношение към подходите в процеса на обучението по икономическите, респективно управленски дисциплини. Направен е сполучлив опит да се представят конкретни модели за стимулиране на креативното мислене в процеса на обучението.

Чрез публикация 22 се изследват инвестиционната култура и нагласи на студентите през последния курс по специалностите от направление икономика и администрация и управление.

Трето: Публикации, свързани с *отчетността и управлението* на дълготрайните активи (тук се отнасят публикации 7, 8, 14, 15, 17, 18, 19, 26, 27 и 30).

Тази група публикации могат да се подразделят на две подгрупи, свързани с отчетността и с управлението на инвестициите.

Към публикациите, свързани с *отчетността* се отнасят 7, 8, 18 и 19. Чрез тях се изследват счетоводните аспекти на инвестиционната дейност, документиране, документооборот, счетоводна информация в процеса на инвестиране, както и вариантите при изграждане на стопанските единици.

Към публикациите, свързани с *управлението* на инвестициите се отнасят поредни № 14, 15, 17, 26, 27, 28 и 30. С тях е направен сполучлив опит по разработването на

проектобюджет, анализирани и оценка на инвестиционните решения, както и за анализиране на състоянието и тенденциите в развитието на Българските капиталови пазари.

Четвърто: Публикации, свързани с инвестиционните аспекти на проблема *икономика-екология*. Тук се отнасят публикации с поредни № 21, 23, 24, 29, 31 и 32.

Чрез тази група трудове се изследва развитието на икономиката от гледна точка на екологията като *криза в развитието*. Посочени са алтернативни инструменти при осъществяването на екологичната политика. Заслужава внимание предложените от авторката икономически регулатори (данъци за замърсяващите емисии, изграждане на стратегически логистични мрежи и др.) за поддържане на екоравновесието.

На практика подобен подход у нас има. Той обаче се прилага перманентно под формата на глоби. Или друг, използван от ЕС по отношение на Американската централа у нас.

В случая направените от д-р Бинева предложения за поддържането на екоравновесие заслужават внимание. Бих препоръчал в бъдещите си научни изследвания да доизведе проблема.

III. Приноси и недостатъци

1. Приноси

Освен посочените от мен в т. II. Приноси ще добавя още:

1.1. Направен е сполучлив опит по изграждане на теория за икономическото съзнание като феномен.

1.2. Конструирана е методика за управление на инвестиционното поведение и провеждане на емпирични изследвания.

1.3. Предоставените Учебно помагало (публикация 6) и Електронно пособие (публикация 5) за приложение на инвестиционната теория.

1.4. Участието на гл. ас. д-р Бинева в разработването на 6 Университетски проекта.

1.5. Участието на кандидатката за доцент в три международни конференции в чужбина.

1.6. Значимостта на научно-изследователската работа. Тя се потвърждава и от 22 цитата.

2. Недостатъци

2.1. На места изложението в трудовете е лаконично. Липсва критически анализ по изследваните проблеми, особено в трудовете посочени в четвърта група публикации.

Този недостатък е по-скоро една препоръка за бъдещата научно-изследователска работа на д-р Бинева. Прилагането на критическия анализ при изследваните проблеми (разбира се в разумни граници) ще доведе до по-ясното открояване на мнението на автора по дадените проблеми от теоретична и практико-приложна гледна точка.

IV. Заключение

1. Научно-изследователската дейност на гл. ас. д-р Велика Бинева е плод на нейното лично участие в изследваните проблеми.

2. В публикациите на преден план изпъква умението на авторката да вижда проблемите, да ги поставя и решава в съответствие с целите и задачите на изследването и постига резултати с практико-приложен характер.

3. С трудовете си гл. ас. д-р Велика Бинева показва професионални качества на изследовател с научно-приложни приноси за придобиването на длъжността „доцент“.

4. Учебната, респективно научно-изследователската дейност на гл. ас. д-р Велика Бинева е насочена към усъвършенстване на учебния процес.

5. С лекционните курсове и практически занятия със студентите гл. ас. д-р Велика Бинева се представя като преподавател, отговарящ на изискванията за заемане на длъжността „доцент“.

6. Кандидатката за доцент, гл. ас. д-р Велика Бинева е доктор по научната специалност, по която е обявен конкурса.

7. Като цяло научно-изследователската и учебно-преподавателска дейност на гл. ас. д-р Велика Бинева отговарят за присъждането на длъжността „доцент“ по Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиването на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас.

8. Всичко това ми дава основание да гласувам със „За“ и приканвам членовете на уважаемото научно жури да присъди на гл. ас. д-р Велика Бинева длъжността „доцент“ по научна специалност „Икономика и управление“- шифър 05.02.18 (Отчетност, оценка и управление на инвестициите).

21.11.2017 г.
гр. Бургас

С уважение:

/доц. З. Дичев,
д-р по икономика и управление/